

OPGAVER TIL LÆSERAKETTENS HISTORIER

MELLEMTRIN

VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

OXFAM
Danmark

Indhold

Resumeer af LæseRaketten fra Kenyas historier til melletrinnet	4
Introduktion.....	5
Digitale opgavebøger i Book Creator og Bookiie.....	5
Opgaver til historien om Gift: Den grønne flod	6
Papirfly og fremtidsdrømme - forskellige fly, startvinkler og flyvelængde	6
Når Gift henter vand i Nairobifloden - tillidsøvelser.....	6
Vandmangel i Nairobi – vandforbrug, transport af vand og Verdensmål 6	7
Gift i den varme stol	8
Lav sukuma wiki og andre retter fra Kenya	8
Lav en elefant eller en flamingo af perler.....	8
Lav en bold og spil med Gift	8
Digitale opgaver til Gift i Book Creator eller Bookiie	9
Escape-room med Gift.....	9
Opgaver til historien om Rachael: En sang for verden	10
Rachael's uge	10
Lang vej til skole – Rachael's bustur	10
Digt med Rachael	11
Lav forsøg med tørke, regn og varme i vindueskarmen.....	11
Leg nyama-nyama med Rachael	12
Lav chapati og andre retter fra Kenya	12
Digitale opgaver til Rachael i Book Creator eller Bookiie.....	12
Opgaver til ”Menneskets bedste ven”	13
Læs og genfortæl historien	13
Ned i teksten.....	13
Historiens illustrationer	14
Dyrenes Parlament.....	14
Anmeld ’Menneskets bedste ven’	14
”Menneskets bedste ven” og Verdensmålene	15
Digitale opgaver til <i>Menneskets bedste ven</i>	15

Opgaver til historien om Brian: Vi kender havet	16
Lær at spille gololi med Brian	16
Skriv i Brians dagbog	16
Skriv et postkort til Brian på engelsk eller swahili.....	16
Dans med Brian	17
Med Brian i skole - hvor mange elever kan der være i én klasse?.....	17
Brians skole og jeres skole – sammenlign	17
Brian og havet	18
Harpunfiskeri – lav en "elastikskyder" og skyd på mål	18
Digitale opgaver til Brian i Book Creator eller Bookiie	19
Opgaver til historien om Gladys: Den store tørke	20
Gladys' dag i billeder.....	20
Tag med Gladys i skole – lav en film.....	20
Lav et brætspil – bliver Gladys professor?	21
Masai-perler – lav en halskæde	21
Hvad betyder normer for ligestilling mellem kønnene?	22
Lav en reportage om <i>Den store tørke</i> og klimaforandringer i Kenya	22
Tag et kig i krystalkuglen – skriv et essay	23
Digitale opgaver til Gladys i Book Creator eller Bookiie.....	23

Resuméer af LæseRaketten fra Kenyas historier til melletrinnet

Den grønne flod: Gift er 10 år og går i 6. klasse. Han bor sammen med sin mor i et fattigt område i Nairobi, der hedder Kawangware. Hans søster er på kostskole. Gift må ikke lege udenfor, og han kan ikke så godt lide at gå alene til skole. Det er utrygt med mange fremmede mennesker i gaderne, og han skal hoppe over den åbne kloak. Men Gift kan godt lide sin skole. Faktisk er han vild med alle fag. I Nairobi mangler de vand. Både på Gifts skole og derhjemme i lejligheden. Gift har store drømme om at blive pilot, når han bliver stor. Han vil flyve mennesker fra land til land, så de kan besøge dem, de holder af.

En sang for verden: Rachael er 10 år og går i 4. klasse på en stor skole i Nairobi. Før gik hun på en privatskole, men hendes mor havde ikke råd til at lade hende fortsætte. Rachael kører i bus i halvanden time hver vej til og fra skole. Hun og moren bor hos Rachael bedsteforældre. I haven dyrker de grøntsager. Men regntiden har ændret sig, og regnen udebliver, er forsinket, eller også kommer der kun meget lidt regn. Det gør det svært at dyrke haven. Klimaforandringer og forureningen i Nairobi bekymrer Rachel. Det har hun skrevet et digt om. Når Rachel er ked af det, synger hun. Hun vil gerne selv skrive sange, som giver folk lyst til at passe på Jorden og hjælpe hinanden.

Menneskets bedste ven er årets skønlitterære historie til melletrinnet og skrevet af Adam O. Historien handler om hunden Jack, der fortæller drengen David om Dyrenes Parlament. Her mødes alle verdens dyr hvert år og træffer vigtige beslutninger om menneskenes tid på Jorden. Længe har mange dyr stemt for, at menneskene skal have lov at blive her. Men nu er det kun hundene, der stemmer for. Hvis de ikke længere kan stemme for, så vil hasselmusene vække troidene, der kan udrydde menneskene. Kan Jack få talt med David og sørge for, at hundene stadig kan stemme for menneskene?

Vi kender havet: Brian er 12 år bor ved Kenyas kyst med sine forældre og fem søskende. Hans farfar er født i byen, og næsten hele Brians familie bor i husene omkring hans. Brian går i 5. klasse, men han er ikke i skole hver dag. I Kenya burde skolen være gratis, men alligevel skal forældre betale skolepenge næsten alle steder. Og det har Brians familie ikke altid råd til. Så bliver Brian sendt hjem fra skole, indtil de igen kan betale. De dage fisker Brian og hans storebror med hjemmelavede harpuner i havet. Hans far fisker fra en båd langt ude på havet og fanger sjældne fisk til akvarier. Men der er færre fisk i havet, og det er blevet sværere at sælge fiskene. Brian kan lide at danse med sine venner, og han elsker at se og spille fodbold.

Den store tørke: Gladys er 12 år og bor i landsbyen Ildamat Ward, som ligger syd for Nairobi. Her bor hun med sine forældre og søskende. De tilhører masai-folket, der gennem mange generationer har levet af at holde dyr. Men tørken og forandringer i vejret har gjort, at familien ikke har flere dyr. Sådan er det for mange mennesker i området. Det er blevet for usikkert at leve af dyrene, når der ikke er græs og planter, de kan finde og spise. Gladys' mor er i stedet ved at lære at dyrke jorden. Gladys taler både masai, swahili og engelsk. Hun drømmer om at blive professor i engelsk på universitetet i Nairobi. Hun vil gerne hjælpe sin familie.

Introduktion

Opgaverne i denne samling er tilpasset melletrinnet og relaterer sig direkte til en af melletrinns-historierne i LæseRaketten om Kenya. Du kan arbejde med de samlede opgaver eller udvælge netop dem, der passer til din klasse og den tid, I vil arbejde med teksterne og temaerne.

Digitale opgavebøger i Book Creator og Bookiie

Til Skoletubes værktøjer Book Creator og Bookiie er der udviklet digitale bogskabeloner. I bogskabelonerne kan eleverne arbejde kreativt og multimodalt med LæseRaketten's portræthistorier og noveller.

- **Elevbogen** rummer opgaver til alle seks portræthistorier om børnene samt til de to noveller *Os med de sorte øjne* og *Menneskets bedste ven*. Skabelonen indeholder ligeledes LæseRaketten's tekster, videoer og quizzes. Skabelonerne kan kopieres, redigeres og tilpasses, så mængden af opgaver passer til jeres ønsker og behov. Under hvert afsnit om digitale opgaver findes en kort beskrivelse af opgaverne i bogskabelonen om hver af LæseRaketten's tekster.

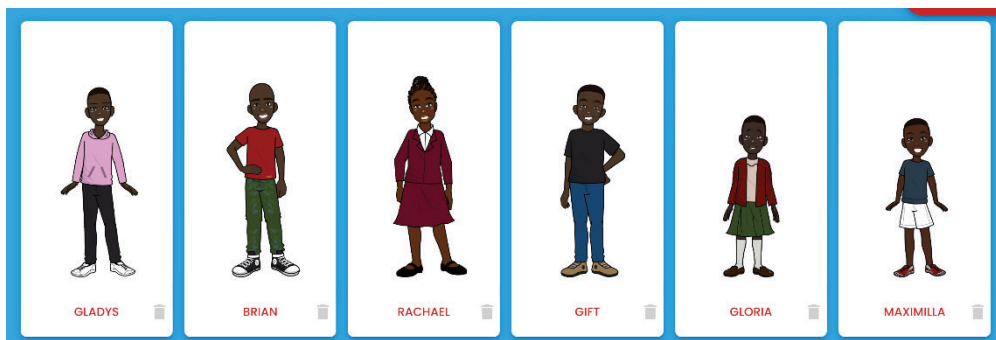
Sådan gør du: Afhængig af om din skole bruger Book Creator eller Bookiie, åbner du det rette bibliotek. Følg vejledningen: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>

Tegneserier i Pixton på Skoletube

I tegneserieværktøjet Pixton på Skoletube kan eleverne arbejde med LæseRaketten's tekster. Vi har lavet skabeloner klar til alle seks portræthistorier, så I nemt kan komme i gang. I hver skabelon findes barnet lavet som en karakter, så I hurtigt kan komme i gang med arbejdet.

Lad eleverne være kreative og digt små historier og fortællinger om børnenes liv med udgangspunkt i de beskrivelser, I finder i LæseRaketten.

Skabelonerne kan tilgås her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-tegneserier-i-pixton/>

Opgaver til historien om Gift: Den grønne flod

Lad eleverne læse om Gift i LæseRaketten på s. 56, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i online-versionen: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>
Se filmen og billedserien om Gift på hjemmesiden: <https://heleverdeniskole.dk/gift/>
Her kan I også tage en quiz om Gift: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-gift/>

Papirfly og fremtidsdrømme - forskellige fly, startvinkler og flyvelængde

Gift er god til at folde papirfly. Han drømmer om at blive pilot og kunne flyve mennesker fra sted til sted. Lad eleverne folde forskellige typer papirfly og undersøge, hvilke der flyver bedst. I kan bruge disse link:

- I Naturlaboratoriet findes 4 modeller med guides til gratis download som pdf. Her findes også et flyvelængdeark, så I kan teste og dokumentere flyvelængden for de forskellige papirfly: <https://naturlaboratoriet.dk/Artikler/Papirflyver>
- Find her 3 forskellige modeller og en lille film fra DM i papirflyvning: <https://www.tv2kosmopol.dk/helsingor/dm-i-papirflyvning-sadan-folder-du-nemt-et-adraet-turbofly>

Prøv nu at kaste i forskellige vinkler, og find ud af hvornår papirflyet flyver længst.

- Når det bliver kastet næsten lodret i luften?
- Når det bliver kastet vandret?
- Når det bliver kastet midt mellem lodret og vandret?

Prøv også med fly i forskellige størrelser, og test om det gør en forskel for flyvelængden.

Fremtidsdrømme: Lad hver elev vælge ét fly, som er deres. Herpå skal de skrive eller tegne deres drømme for deres egen fremtid. Sammen kan I slutte af med at sende elevernes drømme afsted og kaste papirflyene ud fra et godt sted på skolen – måske legepladsens tårn, en altan eller lignende.

Når Gift henter vand i Nairobi-floden - tillidsøvelser

Nogle dage er der ikke vand på Gifts skole. Så skal eleverne selv have drikkevand med, og de henter vand til rengøring i Nairobi-floden, som løber bag skolen. Her sænker de deres ven Christoffer ned for at fylde en spand med vand. Det kræver stor tillid. Tal sammen i klassen om, hvad tillid er, og lav tillidsøvelserne, som er beskrevet i [bilag 1](#).

Afslut med en fælles snak i klassen om, hvornår eleverne følte sig trygge, og hvad der gjorde, at de følte/ikke følte sig trygge.

Vandmangel i Nairobi – vandforbrug, transport af vand og Verdensmål 6

Der mangler vand i Nairobi – både hjemme hos Gift og på hans skole. Gift og hans klassekammerater henter vand i floden bag skolen til at gøre rent med. Gift har heller ikke drikkevand i vandhanen derhjemme. De fleste mennesker i Kawangware må købe drikkevand hver dag. Gifts mor får vandet båret op til deres lejlighed på 4. sal.

Hvad bruger vi vand til?

- Tal med klassen om, hvad eleverne bruger vand til i løbet af en dag.
- Lad dem skrive en liste over, hvad de selv bruger vand til.
- Lad derefter eleverne udfylde bilag 2 hver for sig eller sammen to og to. De skal gætte på, hvad vi (gennemsnitsdanskere) bruger mest vand på. Bagefter kan de se i bilag 3, hvor mange rigtige svar de fik, og udregne hvor meget vand de bruger.
- Snak i klassen om, hvad eleverne blev overraskede over i diagrammet på bilag 3. Lad eleverne lave en tabel eller et diagram over deres daglige vandforbrug i liter.

Hent vand med Gift og vennerne

Nu skal eleverne selv hente vand ligesom Gift. Print bilag 4 til hver elev eller gruppe. Der er en beskrivelse af, hvad I skal bruge, og hvordan I laver opgaven. I arket skal eleverne regne ud, hvor meget vand de skal hente til rengøring, hvor langt de skal gå i alt, og hvor lang tid det vil tage dem (Det er nok bedst i godt vejr og med et regnslag).

I kan udvide opgaven ved at bære jeres drikkevand for en dag op ad trapperne til 4. sal – ligesom Gift og hans mor gør. Eller I kan lave beregninger for nogle af de andre børn i LæseRaketten. Gladys bor cirka 700 meter fra brønden, hvor de henter al deres vand. Maximilla bor cirka 1 km fra pumpen, hvor hun henter vand til bad, opvask og rengøring.

Afslut med en fælles snak om, hvordan det ville være, hvis eleverne skulle hente deres vand på samme måde hver dag.

Det vigtige vand – hvad kan vi selv gøre?

Lad eleverne læse om "Verdensmål 6 om rent vand og sanitet" i Kenya, Danmark og verden her: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-6-rent-vand-og-sanitet-i-kenya/>:

Og om "Det vigtige drikkevand" her: <https://heleverdeniskole.dk/det-vigtige-drikkevand/>

Lav en fælles brainstorm med eleverne, og få ideer til hvordan de selv kan lave små forsøg - enten på skolen eller hjemme - hvor de kan prøve at spare på vandet. Måske de skal tage tid på deres brusebade, og beregne hvor meget vand de bruger. Måske de vil sætte skilte op på skolens toiletter om at huske at slukke for vandet eller bruge det lille skyl – eller noget helt tredje. Lad dem selv finde på ideer og søge inspiration på internettet.

Inddel eleverne i grupper på 3-4 personer, og lad hver gruppe vælge et vandspare-tiltag, som de vil afprøve i en uge.

Gift i den varme stol

Når I har læst historien om Gift, ved I mange forskellige ting om ham. Men der er også noget, I ikke ved så meget om. Sæt Gift i "den varme stol" og stil ham nogle gode spørgsmål.

- Lad hver elev formulere 3-5 gode spørgsmål. Spørgsmålene kan også formuleres i mindre grupper.
- Gennemfør et par runder med 2-3 elever i den varme stol. Det er vigtigt, at eleverne i den varme stol forsøger at leve sig ind i Gifts historie.

Når I er færdige med den varme stol, kan I samle op på elevernes spørgsmål og svar i klassen. Derefter kan eleverne skrive et ekstra afsnit om Gift eller lave en tegning, som fortæller om den vigtigste oplysning, de/I fik i 'den varme stol'. Opgaven kan laves alene, i par eller i mindre grupper.

Lav sukuma wiki og andre retter fra Kenya

I LæseRaketten kan du læse, at Gift laver sukuma wiki til aftensmad sammen med sin mor. I kan finde opskriften på sukuma wiki på hjemmesiden. I kan også finde en opskrift på ugali, som er en fast majsgrød. Ugali er god til at samle sukuma wiki sovs op med. Det spiser man tit sammen i Kenya. I kan læse lidt om, hvad man spiser i Kenya og finde opskrifterne her: <https://heleverdeniskole.dk/smag-paa-kenya/>

Der er også en opskrift på slik, der hedder achari. Det laves af mango, sukker og krydderier og spises i hele Kenya. Den opskrift kan I også finde på hjemmesiden.

Lav en elefant eller en flamingo af perler

Gifts mor laver dyr af små glasperler. Hun sætter dem i nøgleringe og sælger dem. Gift vil gerne lære at lave en elefant af perler. Her kan du lære at lave en elefant-perleplade eller en flamingo-nøglering: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-af-perler/>

Lav en bold og spil med Gift

I frikvarteret spiller Gift og vennerne fodbold, basketball, netball og kati. I kati skal man kaste bolden efter hinanden og undgå at blive ramt. Det er lidt ligesom stikbold. Man spiller kati i hele Kenya, men ved kysten hedder det lenga-lenga. Gift spiller også fodbold med sine venner derhjemme. Han har selv lavet sin bold. Lad eleverne læse om boldspil i Kenya, og lære at lave en bold her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-din-egen-bold/>

Digitale opgaver til Gift i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver:

Side 60-61: Her skal I møde Gift: Eleverne læser en kort tekst om Gift

Side 62-63: Video med Gift: Eleverne ser et videoportræt af Gift.

Side 64-65: Den grønne flod: Gift fortæller om sin skolevej, og om hvordan han må overvinde sin frygt, når han går gennem byen alene. Efterfølgende skal eleverne fortælle om deres oplevelser med at overvinde noget, som de synes er svært. Der anvendes lyd, video eller tekst i opgaven.

Side 66-67: Et trygt sted: Gift fortæller, at skolen er et trygt sted. Efterfølgende skal eleverne fortælle om, hvor de føler den samme tryghed. De reflekterer over skolens forskellige områder. Dialogen sætter fokus på steder på skolen, hvor der kan arbejdes med at skabe mere tryghed. Der arbejdes med lyd og tekst.

Side 68-71: Pligter i skolen og hjemme: Gift fortæller om sine pligter i skolen og hjemme. Eleverne opfordres til at fortælle om, hvordan de hjælper til med at løse forskellige opgaver i skolen og hjemme. Der arbejdes med billeder, tekst og lyd.

Side 72-73: Papirfly og pilotdrømme: Gift elsker at lave papirfly. Det skal eleverne også prøve nu. Der linkes til opskrifter på forskellige fly, som kan foldes. Lav eventuelt en konkurrence, og se hvilke fly der holder sig længst i luften.

Side 74-75: Test din viden om Gift: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Gift. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet. Der klikkes på linket, hvorefter quizen kan laves online.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>

Escape-room med Gift

Lad dine elever prøve vores escape-room, hvor de skal løse opgaver sammen med Gift og hjælpe ham med at få frikvarter. Eleverne skal gå på opdagelse i 360-graders-fotos, finde og løse opgaver for at gennemføre de tre niveauer. Samtidig træner de deres matematiske færdigheder på en sjov og engagerende måde. Vejledning til læreren og oversigt over opgaverne findes her: <https://heleverdeniskole.dk/escape-room-med-maxi-og-gift/>

Eleverne tilgår Gifts escape-room via dette link: kortlink.dk/2pqp6

Det er en god idé at have papir til at notere opgaveløsningerne på undervejs.

Opgaver til historien om Rachael: En sang for verden

Lad eleverne læse om Rachael i LæseRaketten på s. 64, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i online-versionen: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>
Se filmen og billedserien om Rachael: <https://heleverdeniskole.dk/rachael/>. Her kan de også teste deres viden om Rachael: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-rachael/>

Rachaels uge

Rachael står tidligt op. I hverdagene samler skolebussen hende op klokken 5.20 om morgenen, og hun kommer hjem igen klokken syv om aftenen. Sådan er det mandag til fredag hver uge. Lad eleverne gå på opdagelse i historien om Rachael i LæseRaketten og i artiklen, se film og billedserien om Rachael på hjemmesiden. Ud fra informationerne om hende, skal eleverne nu lave et skema over alle ugens syv dage i Rachaels liv. Hvor meget ved de om, hvad hun laver? Du kan også lade eleverne vise Rachaels uge i billeder – fx i en scrapbog online eller fysisk. Find billeder til fri brug her: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2024/>

Lang vej til skole – Rachaels bustur

Rachael kører i bus hver dag for at komme i skole. Turen tager ofte 1,5 time hver vej. Der er cirka 10 km fra Rachaels hjem og til hendes skole. Men bussen skal stoppe flere steder og samle børn op. Og så er der rigtig meget trafik i Nairobi. Snak i klassen om, hvordan eleverne kommer til og fra skole, og hvor lang tid det tager.

Lad derefter eleverne arbejde sammen to og to:

- Nu skal de prøve at finde ud af, hvor de skulle bo, hvis det skulle tage dem 1,5 time at komme i skole. Lad dem prøve sig frem på google-maps, andre korttjenester eller på et fysisk kort. De skal finde ud af, hvor de kunne bo, hvis de skulle:
  - Køre i bil i halvanden time til og fra skole
  - Køre i bus eller tog i halvanden time
  - Cykle i halvanden time
  - Gå i halvanden time
  - Løbe i halvanden time
- Når eleverne har fundet forskellige steder og transportmidler, kan grupperne sammenligne deres distancer med hinanden og snakke om, hvorfor nogle har længere til skole end andre. Er det fx på grund af veje, lyskryds, broer eller andet?
- Bagefter skal de snakke om, hvorfor Rachael mon går på en skole der ligger så langt væk. Hvorfor går hun ikke på en skole tættere på hendes hjem?

I kan også arbejde med et stort kort i klassen, hvor eleverne tegner deres egne adresser ind (her bor jeg) og derefter tegner afstande ind med cirkler, der viser, hvor langt Rachael skal køre hver dag.

Digt med Rachael

I historien om Rachael fortæller hun om sin bekymring for klimaet. Hun har skrevet et digt, som hun skal læse op i sin klasse. Rachael's digt er på engelsk.

- Læs og oversæt Rachael's digt. I kan gøre det i fællesskab i klassen eller i små grupper.
- Hvad handler digtet om?
- Tal om, hvorfor teksten er et digt.
- Rachael's digt er måske ikke helt perfekt, men det udtrykker hendes bekymring. Hvad synes I om digtet?

My heart is so hurt and paining,
because the world is in danger
obstruction, destruction, and
deforestation
known as climate change

Climate change is not funny
All people care about is their money
Digging up oil
We need more soil
Let's keep our world clean

Læs tre forskellige digte op for eleverne. Bilag 5 indeholder et eksempel på hver af de tre typer digte og en enkel oversigt med fagbegreber.

- 1) Et digt, der rimer.
- 2) Et digt uden rim, som ligner en almindelig tekst, men er sat op som et digt.
- 3) Et haiku-digt

Tal med eleverne om forskellige rim, rytme, opsætning og reglerne for haiku-digte. I kan også tale om, at digte kan være alvorlige, sjove, tænksomme, sørgelige, kærlige – og handle om alt mellem himmel og jord. Måske har nogle af eleverne lyst til at skrive et klima-digt ligesom Rachael.

- Lad nu eleverne forsøge sig med selv at skrive digte alene eller i makkerpar.

Når eleverne har skrevet deres første digte, kan de læse dem for hinanden i mindre grupper. De andre elever og læreren kan give respons og forslag. Når eleverne er tilfredse med deres digte, skal de skrives flot og med en titel. De skal sættes op og dekoreres – måske på farvet karton. Til sidst kan I læse dem højt og hænge dem op i klassen

Hvis I har tid, kan du lade eleverne lave en melodi til deres digt, så de skriver en sang.

Lav forsøg med tørke, regn og varme i vindueskarmen

Rachael og hendes bedsteforældre dyrker grøntsager til familien i haven. Men regntiden har ændret sig, og regnen udebliver, er forsinket, eller også kommer der kun meget lidt regn. Det gør det svært at dyrke haven. Klimaforandringer og forureningen i Nairobi bekymrer Rachel. Lad eleverne læse om Verdensmål 13 i Kenya her:

<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-13-klima-i-kenya/>

Eleverne skal nu lave små forsøg med en køkkenhave i vindueskarmen i klassen. De skal afprøve, hvad vand og varme betyder for, at planter kan gro. Forsøget varer cirka syv dage. Forøget laves med karse og vat, men det kan også laves med pralbønnefrø og jord

– så kan I også afprøve, hvad oversvømmelse ville gøre ved frø og jorden (men det virker ikke med vat). Print [bilag 6](#) med en beskrivelse til hver gruppe.

En af karsebakkerne bliver drypvandet. Det er inspireret af et projekt, som bliver beskrevet her: <https://heleverdeniskole.dk/i-marken-med-gladys/> og i historien om Gladys på s. 97.

Når forsøget er slut, tal med klassen om:

- Hvad havde betydning for hver bakke, og for hvordan karsen groede?
- Hvilken voksede bedst? Hvilken dårligst?
- Var der noget, der overraskede jer? Hvorfor?
- Hvad kan det betyde for familier i Kenya, når det regner meget eller næsten ikke?

Leg nyama-nyama med Rachael

Rachael leger mest, når hun er i skole. Hun har ikke tid derhjemme. Men i frikvarteret er hun næsten altid udenfor og leger sanglege eller *nyama-nyama*, der minder om legen "Simon siger." Nyama-nyama betyder kød-kød. I denne leg gælder det om kun at hoppe, når der nævnes et dyr, som mennesker oftest spiser. Man må ikke hoppe, når der bliver sagt andre dyr. Læreren er dommer og afgør, om man skulle hoppe eller ej, hvis der er tvivl. Find vejledningen og sjove lege her: <https://heleverdeniskole.dk/lege-og-spil/>.

Lav chapati og andre retter fra Kenya

I LæseRaketten kan du læse, at Rachael's livret er chapati med fyld. Find opskrifter på chapati og flere lækre retter fra Kenya her: <https://heleverdeniskole.dk/smag-paa-kenya/> Måske kan I servere nogle af retterne for jeres forældre eller en anden klasse på skolen.

Digitale opgaver til Rachael i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 76-77: Her skal I møde Rachael: Eleverne læser en kort tekst om Rachael.

Side 78-79: Video med Rachael: Eleverne ser et videoportræt af Rachael.

Side 80-81: En sang for verden: Rachael fortæller om sine bekymringer om klima og forurening. Eleverne skal sammen reflektere over, om de kender til den slags bekymringer. I arbejdet kan I inddrage FN's Verdensmål. Der linkes til hjemmesiden.

Side 82-85: Den nye skole: Rachael fortæller om det at skifte skole. Hun fortæller om nervøsiteten ved at skulle begynde på en ny skole og blive en del af et nyt fællesskab. Eleverne skal dele deres erfaringer om lignende situationer fra deres liv.

Side 86-87: Test din viden om Rachael: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Rachael. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>

Opgaver til "Menneskets bedste ven"

Denne historie hedder *Menneskets bedste ven*. Før I læser den, så spørg eleverne, hvem de tror er menneskets bedste ven – og hvorfor?

Læs og genfortæl historien

Historien kan læses i bogen på side 72 – hver for sig, i makkerpar eller højt i klassen. I kan også lytte til historien her: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>, hvor Adam O. selv læser den højt.

- Når eleverne har læst historien, laver de en liste med 10 stikord, som skal bruges til at genfortælle historien.
- Hjælp hinanden i klassen med at genfortælle historien. Lav en liste på tavlen med historiens temaer.
- Hvilken slags historie er det (genre): en realistisk fortælling, en fantastisk fortælling, fantasy, science-fiction, dystopi eller? Hjælp hinanden med at finde eksempler.

Ned i teksten

Følgende opgaver kan laves i mindre grupper eller i fællesskab i klassen.

- Beskriv de to hovedpersoner Jack og David. Nævn også de andre personer/dyr/væsener, som forekommer i historien. Find eksempler i teksten.
- S. 73: "*Jacks næsebor sitrede.*" Hvad betyder ordet sitrede? Og hvorfor sitrer hundens næsebor i denne situation?
- S. 74: "*Hvordan det? Jack tav. Sig det nu, sagde David. Hvad taler de om?*" Hvorfor tier Jack, så David må spørge igen?
- S. 76: "*David gøs. Kun Nana?*" Hvad betyder ordet gøs? Og hvorfor gyser David i denne situation?
- Hvorfor er Jack en hund? Kunne den være et andet dyr? Hvilken betydning ville det have, hvis Jack var et andet dyr?
- Hvor lang tid strækker historien sig over? Find eksempler i teksten.
- Hvad sker der med forholdet mellem Jack og David fra første til sidste side? Hvorfor tror I, at der kommer en tåge i Jacks øjne? (side 80)
- Eleverne kan skrive deres 10 stikord (eller ti nye ord) på kort, som de trækker fra en bunke. Nu skal de prøve at dramatisere ordene, som de andre elever så skal gætte.

Historiens illustrationer

Print de fem illustrationer ud til eleverne, og bed dem lave en kort tekst til hvert billede. Billeder og tekster kan hænges op i klassen.

- Hvad synes eleverne om illustrationerne? Passer de til historien? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Lav et ekstra billede til historien. Det kan være en tegning eller et linoleumstryk, som i bogen. Giv også disse billeder en overskrift og en tekst.
- Eleverne kan også lave tegninger, malerier og collager i billedkunst med at illustrere historien gennem deres egne fortolkninger.

Dyrenes Parlament

Jack vil gerne fortælle David om Dyrenes Parlament.

- Hvad er dyrenes parlament? Kan det relateres til noget fra virkelighedens verden? Og hvad er en repræsentant? S. 73-74.
- Hvert år holder dyrene en afstemning. Den handler om dyrenes og menneskenes plads i verden. Hvordan er det gået med afstemningerne indtil nu?
- Hvorfor er menneskene blevet mindre populære blandt dyrene? S. 76
- Hvorfor stemmer hundene imod at vække troldene?
- Hvad sker der, hvis ALLE dyrene er enige?
- Lad klassen lave deres eget parlament og diskutere ting fra deres hverdag i skolen.

Anmeld 'Menneskets bedste ven'

Der er mange måder at anmelde historier på. Vi foreslår denne gang en fælles, kreativ anmeldelse i klassen. Hæng et meget langt stykke papir op på væggen. Del det op i seks dele med hver sin overskrift:

1. Personer/dyr/væsener, der nævnes i historien – få gerne alle med (tegn og klip ud)
2. Den bedste/vigtigste/sørgeligste sætning i historien (skriv den med flotte bogstaver og hæng den op)
3. Davids drømme: På side 80 hører vi at David drømmer tre nætter i træk: 1. Troldene. 2. Trolde og en superhelt. 3. Fodbold og en pige (tegn eller beskriv).
4. Hvad mere? "Kom nu, Jack! Jeg har ikke al tid i verden." Sådan slutter historien. Hvis den skulle fortsætte... Skriv de næste 10 linjer.
5. Budskab: Hvorfor tror I Adam O. har skrevet denne historie i LæseRaketten? Hvad er hans budskab?
6. Stjerner: Vil eleverne anbefale historien til andre? Hvorfor/hvorfor ikke? Giv historien stjerner (1-6, hvor 6 er bedst) og begrund jeres bedømmelse på 3-5 linjer.

”Menneskets bedste ven” og Verdensmålene

Denne historie handler blandt andet om, hvordan menneskene behandler Jorden. Derfor foreslår vi, at I også kigger på de 17 Verdensmål. I kan se en oversigt over alle målene her: <https://heleverdeniskole.dk/de-17-verdensmaal/>

- På side 76 hører vi om nogle af de historier, der bliver fortalt i Dyrenes Parlament: Læs de 6 linjer, der starter fra linje 10 med: ”*Det er ikke gode historier, David.*” Hvilke Verdensmål passer til temaerne i de seks linjer?
- Er der andre Verdensmål, som bliver behandlet i historien?
- Drøft i klassen, hvilke Verdensmål eleverne synes er de vigtigste – og hvorfor?

Lad eleverne skrive et brev, et læserbrev eller en tale om et emne og et Verdensmål, som denne historie har fået dem til at tænke over. Opgaven kunne for eksempel starte således: *Vi har læst en historie, der handler om, hvad vi mennesker gør ved verden. Vi har også arbejdet med de 17 Verdensmål. Det har fået os til at tænke på....*

Digitale opgaver til *Menneskets bedste ven*

Opgaverne til *Menneskets bedste ven* i den digitale bogskabelon er en tegneserieskabelon målrettet melletrinnet, hvor eleverne skal genfortælle historien som en multimodal tegneserie - med traditionel tekst, talebobler og tankebobler samt med lydeffekter.

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 88-97: Menneskets bedste ven: Eleverne læser novellen i LæseRaketten. Dernæst skal de genfortælle historien med tekst eller lydfiler i bogskabelonen. Illustrationerne er indsat på siderne og hjælper eleverne til at huske handlingen. Til hver illustration er der lydfiler med oplæsning af historien.

Side 98-101: Opgaver til Menneskets bedste ven: Der er opstillet 10 fordybelsesspørgsmål, der kan anvendes i arbejdet med novellen. Opgaven kan løses mundtligt i klassen eller i grupper. Der kan arbejdes med tekst, lyd eller video i løsningen af opgaven.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>

Opgaver til historien om Brian: Vi kender havet

Lad eleverne læse om Brian i LæseRaketten på s. 82, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i online-versionen: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>
Se filmen og billedserien om Brian på: <https://heleverdeniskole.dk/brian/>
Her kan eleverne også tage en quiz om Brian: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-brian/>

Lær at spille gololi med Brian

I frikvarteret spiller Brian gololi med Erik og de andre fra klassen. *Gololi* betyder marmor, fordi man har leget den med marmorkugler. Brian bruger glaskugler. Det gælder om at samle point ved at ramme de andres kugler og skyde dem 'ud af legen.' Man skal øve sig lidt i teknikken med at vippe fingeren bagover. Find en beskrivelse af teknikken og reglerne sammen med flere sjove lege fra Kenya: <https://heleverdeniskole.dk/lege-og-spil/>

Skriv i Brians dagbog

Lad eleverne digte en dag i Brians liv. De skal skrive ud fra, hvordan han føler og tænker om det, han foretager sig, og det de har læst om ham i LæseRaketten. Eleverne kan lade sig inspirere af følgende spørgsmål:

- Hvad tænker Brian på, når han vågner om morgenen?
- Hvad lærer han i skolen? Hvad kan han lide i skolen?
- Hvad tænker han på, når han fisker med Frank?
- Hvad kan han bedst lide at lave?
- Hvad tænker han på, når laver sine pligter derhjemme?
- Er der noget, der bekymrer ham?
- Hvad drømmer han om natten?

Eleverne kan gennem en periode lave og skrive i deres egne dagbøger, for derefter at sammenligne med en dag i Brians eller hinandens liv.

Skriv et postkort til Brian på engelsk eller swahili

Hvert år er der mulighed for at skrive et postkort til nogle af de børn og familier, som LæseRaketten besøger. I år kan du sende et postkort til Brian.

Lad eleverne skrive om sig selv, og hvordan deres liv i Danmark er. De kan også tegne fine tegninger og fortælle Brian om, hvordan det er for dem at læse om ham.

Brian snakker engelsk og swahili, så postkortet må meget gerne være på et af de to sprog. Du kan finde swahili-gloser og mere information om, hvordan I gør, og hvor brevene skal sendes til her: <https://heleverdeniskole.dk/send-post-til-kenya/>

Dans med Brian

Brian har lært en dans sammen med vennerne Francis og Tom. De er meget stolte af deres dans og vil gerne vise den frem. De danser til en sang, der hedder Tuipakue. De har lært dansen ved at se videoen på YouTube og selv prøve at lave de samme trin. Det sværeste er at gøre det præcis samtidig.

Lad eleverne se og prøve at lære Brians dans. De kan se Brian og vennerne danse her: <https://heleverdeniskole.dk/musik-og-dans-i-kenya/>. På samme link kan de også se den video, som Brian har lært dansen fra. Lad evt. eleverne lave deres egen dans inspireret af den dans, som Brian, Francis og Tom laver.

Med Brian i skole - hvor mange elever kan der være i én klasse?

I Brians klasse er der 42 drenge og 34 piger. Men mange dage er der færre i skole. Den dag LæseRaketten besøgte ham, var der 60 elever. Tal sammen i klassen om:

- Hvordan tror eleverne det ville være, hvis de var 60 eller 76 elever i klassen?
- Tror de, det er muligt at være 60 elever i jeres klasse? Hvorfor/hvorfor ikke?
  - Print [bilag 8](#) til hver gruppe. Her skal eleverne måle op og beregne areal af jeres klasse. De skal også regne ud, hvor mange m², der vil være per elev, hvis I er 60 eller 76 elever, samt hvor stor en klasse til 76 elever burde være i Danmark.
- Prøv at invitere to andre klasser ind i jeres klasse – så I bliver enten cirka 60 eller 76 elever. Hvordan skal I stå og sidde, så alle kan være der? Afprøv evt. 10 minutters undervisning sammen dette antal. Hvordan synes eleverne det opleves?

Brians skole og jeres skole – sammenlign

I portræthistorien om Brian hører vi, at han godt kan lide sin skole. Han har faktisk selv valgt netop den skole. Tal sammen i klassen eller lad eleverne snakke to og to om følgende spørgsmål:

1. Hvad synes Brian om at gå i skole?
2. Hvorfor er Brian ikke i skole hver dag?
3. Hvorfor har han langt til skole?
4. Brians bedstemor siger "Viden er rigdom." Hvad mener hun med det?
5. Bagefter siger hun: "Det er godt at gå i skole, men det er også godt at kunne lave makuti med hænderne." Hvad mener hun med det?
6. Hvorfor synes I, det vigtigt at gå i skole?
7. Hvorfor kommer nogle børn ikke i skole? Og hvad laver de i stedet?
8. Hvordan ville jeres egen hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
9. Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed? Og hvorfor er det vigtigt?

Verdensmål 4 sætter fokus på, at alle børn i verden har ret til en god uddannelse. Lad eleverne læse om Verdensmål 4 i Kenya: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-4-skole-i-kenya/> og Verdensmål 4: <https://heleverdeniskole.dk/maal-4-kvalitetsuddannelse/>

Inddel eleverne i grupper. De skal sammenligne deres egen skole med Brians skole:

- Hvilke ligheder kan de finde? Hvilke forskelle er der? Bed dem også snakke om, hvad en god skole er. Lad dem blive enige om deres 5 vigtigste punkter for at have en god skole.
- Lad eleverne lave en planche om, hvad deres egen og Brians skole har af forskelle og ligheder. De skal også præsentere deres vigtigste punkter for, hvad en god skole er.

Brian og havet

Brians familie lever af havet. Hans far fisker hver dag, og Brian og Frank fisker for at få råd til skolen. Eleverne kan lave opgaverne med en makker eller i mindre grupper:

- Lav en liste over de ting, som Brian og Frank fanger i havet og på stranden. Hvad bruger de dem til?
- Lav en liste over, hvad man ville kunne fange eller samle i Danmark.

Brians far sejler langt ud på havet i en stor båd og fanger sjældne fisk med net. Han bringer dem med ind til land i poser med vand. Fiskene sælger han til akvarier. Men *"havet er ændret,"* siger Brians far i LæseRaketten. Det gør det svært at tjene nok penge.

Lad eleverne læse her om Verdensmål 14 - livet i havet: <https://heleverdeniskole.dk/maal-14-livet-i-havet/> og lad dem undersøge på internettet, hvilke sjældne fisk, man kan fange langs Kenyas kyst – især mellem byerne Malindi og Mombasa. De skal:

- Lave en liste over fisk, som Brians far kan fange.
- Diskutere to og to eller i grupper, hvordan man kan passe på havet – skriv jeres forslag ned og præsenter dem for klassen.
- Eleverne kan undersøge, hvordan vandkvaliteten er i Danmark, og hvordan det står til med fiskebestanden ved de danske kyster.

Harpunfiskeri – lav en "elastikskyder" og skyd på mål

Brian og Frank fisker med harpun ved Kenyas kyst, når de ikke kan komme i skole. De har selv lavet deres harpuner. De er dygtige til at svømme i havet med dykkerbriller på og skyde fisk. For dem er harpunen et jagtredskab. De fanger fisk, som de kan sælge eller riste på et bål og spise. Det gælder om at bevæge sig helt langsomt og koncentrere sig, når man skal skyde en fisk.

Nu skal eleverne prøve, om de kan ramme lige så godt som Brian og Frank ved at skyde til måls med elastikker. Find vejledningen i [bilag 7](#).

Digitale opgaver til Brian i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 102-103: Her skal I møde Brian: Eleverne læser en kort tekst om Brian.

Side 104-105: Video med Brian: Eleverne ser et videoportræt af Brian.

Side 106-111: På jagt efter mad: Brian fortæller om, hvordan han bidrager til at skaffe mad til familien. Eleverne skal reflektere over det, de har læst. De ser både på, hvilke styrker de oplever i familien, samt hvilke udfordringer de oplever. Der er indsat god plads til at arbejde med opgaven. Der anvendes lys, billeder og lyd i løsningen af opgaven.

Side 112-115: Viden er rigdom: Brian fortæller om sin bedstemor, der lærer ham om det folk, de er en del af. Bedstemoren viser ham også, hvordan man løser praktiske opgaver. Efterfølgende skal eleverne reflektere over den læring, som de møder uden for skolen. De skal reflektere over hvilken viden, de oplever give rigdom, og hvem de ser op til.

Side 116-119: Postkort fra og til Brian: Eleverne læser først et postkort fra Brian. Efterfølgende skal de lave et postkort til Brian. De kan bruge billeder, tekst og tegning. I kan efterfølgende lave fysiske postkort og sende dem til Brian.

Side 120-121: Test din viden om Brian: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Brian. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>

Opgaver til historien om Gladys: Den store tørke

Lad eleverne læse om Gladys i LæseRaketten på s. 90, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i online-versionen: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-kenya/>
Se filmen og billedserien om Gladys på: <https://heleverdeniskole.dk/gladys/>
Her kan eleverne også teste deres viden om Gladys: <https://heleverdeniskole.dk/test-din-viden-om-gladys/>

Gladys' dag i billeder

Lad eleverne lave en liste over, hvad Gladys laver i løbet af en dag. Til inspiration kan de overveje følgende:

- Hvordan kommer hun i skole?
- Hvordan ser hendes hus ud?
- Hvordan ser det område ud, hun bor i?
- Hvad laver hun i frikvarteret?
- Har hun nogle pligter eller opgaver hjemme?
- Hvad spiser hun og hvornår?
- Laver hun noget sammen med sin familie, når hun har fri?

Bagefter skal eleverne lave en liste over, hvad de selv laver i løbet af en dag – bed dem eksempelvis om at vælge dagen i går. Nu skal eleverne vælge seks ting fra hver liste, tre ligheder og tre forskelle i løbet af dagen. Disse seks ting skal de enten tegne eller finde eller tage fotos af. De kan tage billeder af sig selv, og de kan finde billeder af Gladys i ressourcekanalen i Skoletube: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2024/>. De må gerne lave en lille beskrivende tekst til hvert billede. Lad eleverne præsentere deres billeder for hinanden to og to.

Tag med Gladys i skole – lav en film

Lad eleverne læse om Gladys' skoledag og om skoler i Kenya i de første tre artikler i temaet om skole og hverdag: <https://heleverdeniskole.dk/skole-og-hverdag-i-kenya/>
Og om Verdensmål 4 i Kenya: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-4-skole-i-kenya/>

- Hver gruppe skal lave et storyboard til en lille film, der skal vise både forskelle og ligheder mellem jeres skole og skoler i Kenya. Lad eleverne filme små filmklip fra jeres skole, der kan vise deres pointer. I kan finde filmklip fra skoler i Kenya, som kan bruges her: <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2024/>
- Når grupperne er færdige, skal filmene klippes sammen og evt. speakes.

Lav et brætspil – bliver Gladys professor?

Gladys vil gerne være professor i engelsk, når hun bliver voksen. Lav et brætspil med både forhindringer, hjælp og gode oplevelser, som hun kan møde på sin vej. Eleverne kan lave opgaven i mindre grupper. De kan selv designe deres spilleplade, men vi har også en skabelon, I kan bruge, hvis I har lyst til det. Find skabelon til spilleplade og skabelon til spillekort i [bilag 9](#) og [bilag 10](#).

Startfeltet er Ildamat Ward eller Paranae Skole. Målfeltet kan være universitetet i Nairobi, hvor Gladys drømmer om at komme til at arbejde.

Eleverne må først finde ud af, hvordan spillet skal være:

- Hvordan kommer man fra start til mål? Skal man slå med terning, vende kort, eller skal der laves en skive, som man drejer på?
- Hvordan skal banen eller spillebrættet se ud?
- Skal der være specielle felter på pladen, hvor der skal ske noget særligt? (ryk tilbage, ryk frem, prøv lykken-kort eller ...?)
- Skal man kunne slås hjem? Skal der være genveje, omveje mm.?

Hvis eleverne laver et spil med kort, man trækker, kan følgende udsagn være inspiration:

- Gladys' lærer er syg og kommer ikke i skole i en uge. Vent en omgang.
- Gladys får gode karakterer i engelsk. Ryk et felt frem og slå igen.
- Den store tørke fortsætter og familien har ingen mad. Gladys må hjælpe sin mor med at tjene penge i stedet for at gå i skole. Ryk to felter tilbage.

Når alle grupper er færdige, kan I lave en spilletime, hvor eleverne prøver hinandens spil.

Masai-perler – lav en halskæde

Gladys og hendes familie er en del af masai-folket. For masai-folket er perler og mønstre vigtige. Om søndagen går Gladys og familien i kirke. Hendes mor tager en masai-halskæde på, som hun selv har lavet. Farverne har en særlig betydning. Det kan I læse om på hjemmesiden. Her findes også en opskrift på en halskæde, som kan laves af en paptallerken. Lad eleverne gå på opdagelse i billedserien og faktaboksen om farvernes betydning. Derefter skal de selv lave en flot halskæde i deres udvalgte farver og mønstre. Det hele findes her: <https://heleverdeniskole.dk/perler-og-moenstre/>

Hvad betyder normer for ligestilling mellem kønnene?

I portræthistorien om Gladys, får vi et indblik i livet i en masai-familie. Masai-folket er et af de ældste folk i Kenya. De har levet som nomader og af deres dyr igennem generationer, og fordelingen af arbejdsopgaver mellem mænd og kvinder har været den samme i århundreder. Men det er ved at ændre sig. Lad eleverne læse om masai-folket her: <https://heleverdeniskole.dk/turkana-folk-og-masai-liv/> og om Verdensmål 5 i Kenya her: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-5-koen-og-ligestilling-i-kenya/>

Opdeling af aktiviteter efter køn

Du skal bruge: spande og klude, vand og sæbe, pc'er eller tablets til ½ klasse.

- Pigerne skal løse et escape-room med matematikopgaver. De findes her: <https://heleverdeniskole.dk/escape-room-med-maxi-og-gift/>
- Drengene skal vaske gulvet og tørre støv af i klassen. De får koste og spande.
- Lad aktiviteten stå på i 15 min.

Diskussion i klassen

- Saml klassen og del tanker om forskelle på aktiviteterne.
- Hvordan påvirker de to aktiviteter eleverne? Hvad synes de om opgaven?
- Hvad ville der være sket, hvis fordelingen var omvendt?
- Hvordan tror eleverne, at kønsnormer og forventninger påvirker mulighederne mellem kønnene?
- Hvordan tænker de, at traditionelle kønsnormer kan påvirke videre uddannelse og karrierevalg?
- Hvordan ville de have det, hvis de ikke måtte det samme som deres søskende?

Lav en reportage om *Den store tørke* og klimaforandringer i Kenya

Lad eleverne forestille sig, at de skal til Kenya og besøge Gladys. De skal læse historien om hende, se filmen og billedserien. De skal læse om klimaforandringer, og hvordan de påvirker familier og hele folk til at ændre livsform i Kenya. Bed dem læse følgende:

<https://heleverdeniskole.dk/toerke-og-oversvoemmelse/>
<https://heleverdeniskole.dk/det-vigtige-drikkevand/>
<https://heleverdeniskole.dk/i-marken-med-gladys/>
<https://heleverdeniskole.dk/traeer-og-klima/>
<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-13-klima-i-kenya/>

Nu kommer eleverne hjem fra deres rejse, og de skal skrive en reportage til den lokale avis om *Den store tørke* og klimaudfordringer i Kenya. Følgende fire punkter skal være med i reportagen. Husk billeder, som kan findes <https://heleverdeniskole.dk/foto-og-film-til-fri-brug-2024/>.

- Hvordan var landet, og hvordan var det at møde Gladys og hendes familie?

- Hvordan oplever Gladys og hendes familie forandringer i klimaet?
- Hvad betyder klimaet for deres livsgrundlag og måde at bo på?
- Hvad prøver familien at gøre for at tilpasse sig – og hvad gør eleverne på skolen?

Lad eleverne læse om nyhedstrekanten og nyhedskriterier før, de skriver:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/medievaerkstedet/>

Når eleverne er færdige med deres reportager, kan I tage en fælles snak i klassen om:

- Hvilke forskellige konsekvenser er der af klimaforandringer i Danmark og i Kenya – gerne ud fra alle fire portræthistorier til melletrinnet.
- Hvordan påvirker klimaforandringer ikke kun miljøet, men også samfundsstrukturer og økonomi i et land som Kenya?
- Hvilken betydning kan uddannelse have for menneskers viden om klimaet?

Tag et kig i krystalkuglen – skriv et essay

I historien om Gladys og filmen på hjemmesiden, drømmer Gladys om at blive professor i engelsk, og om at hendes mor bygger et nyt hus til familien. For Gladys er skolen vigtig. Hun drømmer om at flytte til Nairobi og undervise på universitet. Lad eleverne skrive et essay eller en historie om Gladys' liv om 5 eller 10 år. Brug gerne vores pdf om at skrive essay i [bilag 11](#) i materialesamlingen.

Digitale opgaver til Gladys i Book Creator eller Bookii

I den digitale bogskabelon til Book Creator og Bookii findes disse opgaver på:

Side 124-125: Her skal I møde Gladys: Eleverne læser en kort tekst om Gladys.

Side 126-127: Video med Gladys: Eleverne ser et videoportræt af Gladys.

Side 126-129: Tørke og oversvømmelse: Gladys fortæller om de udfordringer, hun oplever med klimaet i Kenya. Eleverne skal med udgangspunkt i portrættet i LæseRaketten være nysgerrige på den indvirkning, det har haft på familiens liv. Besvarelsen laves med tekst, lyd, billeder eller video.

Side 130-133: Flammetræet: Gladys fortæller om, hvordan de har plantet træer ved skolen. Eleverne bruger informationer fra historien samt temasiden om træer og klima på hjemmesiden til at lave en lille præsentation på de efterfølgende sider. I præsentationen skal de fortælle om, hvordan træer afhjælper de udfordringer, der berettes om i portrættet.

Side 136-137: Test din viden om Gladys: Eleverne kan gennemføre en lille quiz om Gladys. Spørgsmålene tager udgangspunkt i portrættet. Der klikkes på linket, hvorefter quizen kan laves online.

Find vejledning og digitale opgaver her: <https://heleverdeniskole.dk/skoletube-2024/>